

Tussentijdse Evaluatie 2012

Milieuprogramma 2011-2014

Gemeente Ridderkerk

Mei 2012

Inhoudsopgave

Blz.

Inhoudsopgave Lijst met afkortingen

1. Inleiding	4
2. Voortgang doelstellingen per thema	5
2.1 Conclusies tussentijdse evaluatie	5
2.2 Bodem	6
2.3 Lucht	9
2.4 Geluid	10
2.5 Klimaat & Energie	11
2.6 Externe Veiligheid	13
2.7 Natuur- en Milieu Educatie	15
3. Aanvullende projecten	18
3.1 Motie 2009-142	18

Bijlage 1 - Lijst met relevante documenten

Lijst met afkortingen

BAR	Samenwerkende gemeenten Barendrecht, Albrandswaard & Ridderkerk
BBK	Besluit Bodemkwaliteit
BBP	Bodembeheerplan
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BKK	Bodemkwaliteitskaart
CBS	Christelijke Basis School
CO ₂	Koolstofdioxide
DCMR	Milieudienst Rijnmond
EV	Externe Veiligheid
GBK	Geluidsbelastingkaart
GIS	Geografisch Informatie Systeem
I&M	Ministerie van Infrastructuur & Milieu
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2009)
NO ₂	Stikstofdioxide
NME	Natuur- & Milieu Educatie (centrum)
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht
PM ₁₀	Fijn stof
PZH	Provincie Zuid-Holland
RAL	Regionaal Actieprogramma Lucht
RO	Ruimtelijke Ordening
RRGS	Register risicosituaties gevaarlijke stoffen
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
UVW	Unie van Waterschappen
V&W	Ministerie van Verkeer en Waterstaat (2009)
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (2009)
VRR	Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond

1. Inleiding

In september 2011 heeft de gemeenteraad het Milieuprogramma 2011-2014 vastgesteld (gemeentestuk 2011-118, d.d. 01 september 2011). In het Milieuprogramma 2011-2014 (hierna aangeduid met Milieuprogramma) is aangegeven dat een jaarlijkse evaluatie zal plaatsvinden. Aangegeven is dit te doen via een tussentijdse evaluatie in juli 2012, een tussentijdse evaluatie in juli 2013 en een definitieve evaluatie eind 2014. Voor u ligt de eerste tussentijdse evaluatie van 2012 (hierna aangeduid met Evaluatie 2012).

Bij het opstellen van de Evaluatie 2012 is aangesloten bij de opzet van het Milieuprogramma. De rapportage is hoofdzakelijk beschrijvend van karakter. Voor de achtergronden van de doelen kunt u terecht in het Milieuprogramma zelf. Naast de in het Milieuprogramma geplande milieumaatregelen wordt, voor zover van toepassing bij de verschillende onderdelen, ook verslag gedaan van milieuactiviteiten, die niet via het Milieuprogramma waren ingepland en zich onverwachts hebben aangediend. Tevens wordt inzicht geboden in huidige en toekomstige projecten, welke worden uitgevoerd in aanvulling op het Milieuprogramma.

De Evaluatie 2012 vervult een tweetal functies:

Allereerst wordt middels de Evaluatie verantwoording afgelegd aan het gemeentebestuur over de gemeentelijke inspanningen die het afgelopen jaar op milieugebied zijn verricht.

Daarnaast wordt middels de Evaluatie informatie gegeven aan diverse doelgroepen en instanties, zoals burgers, bedrijven, (milieu)-organisaties, DCMR Milieudienst Rijnmond, regiogemeenten en overige geïnteresseerden over de door de gemeente uitgevoerde activiteiten op milieugebied.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de voortgang van de milieudoelen. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de projecten welke niet zijn opgenomen in het Milieuprogramma, maar ook zeker een bijdrage leveren aan de hoofddoelstelling van het Milieuprogramma.

In de Evaluatie worden veel verschillende documenten aangehaald. Het toevoegen van al deze brondocumenten aan de rapportage zorgen voor een onhanteerbaar document. Daarom is gekozen voor een opsomming van deze documenten in een bijlage. Veel van de documenten op deze lijst zijn terug te vinden op de website van de gemeente (www.ridderkerk.nl). De documenten die hier niet staan zijn in te zien bij de gemeente Ridderkerk.

2. Voortgang doelstellingen per thema

De hoofddoelstelling van het Milieuprogramma is:

'Een proactieve strategie waarin een goede kwaliteit van een duurzame leefomgeving centraal staat'.

Deze hoofddoelstelling komt voort uit de koppeling van twee concepten. Enerzijds vanuit veranderde wet- en regelgeving, anderzijds vanuit de noodzaak de concepten Structuurvisie en Schaalsprong te verankeren in het milieubeleid.

Dit hoofddoel is uitgewerkt in de verschillende doelstellingen per thema. Binnen het Milieuprogramma onderscheiden we 6 thema's. Dit zijn: Bodem, Lucht, Geluid, Klimaat & Energie, Externe Veiligheid en Natuur- & Milieu Educatie. Per thema wordt aangegeven wat de voortgang is. Tussen haakjes staat aangegeven wanneer de doelstelling ook een product oplevert en in welk jaar.

'Doe wat je zelf kunt maar samen sta je sterker'.

2.1 Conclusies tussentijdse evaluatie

De uitvoering van de doelstellingen en de realisatie van de hieraan gekoppelde producten loopt volgens planning.

Van de 34 geformuleerde doelstellingen zijn er al 30 in uitvoering genomen. 7 doelstellingen zijn al volledig afgerond. Aan 4 doelstellingen is nog niet gewerkt, maar deze zullen later aan bod komen. De producten het Actieplan Luchtkwaliteit, de Visie Externe Veiligheid en de Bodemkwaliteitskaarten zijn inmiddels vastgesteld. De verankering van het beleid en het uitvoeren van de acties vindt al plaats. Alleen het ontsluiten van bodeminformatie via de internetmodule heeft wat vertraging opgelopen, maar de ontsluiting zal in ieder geval in 2012 worden gerealiseerd.

2.2 Bodem

2.2.1 Het verkrijgen van volledig inzicht in de totale bodemproblematiek en saneringsopgave van de gemeente

In het kader van het Landsdekkend beeld heeft de DCMR vanaf 2006 diverse historische onderzoeken uitgevoerd. De onderzoeken zijn uitgevoerd in opdracht van de provincie Zuid-Holland. In de gemeente Ridderkerk kwamen hieruit 14 locaties naar voren waarvan het vermoeden bestond dat deze mogelijk risico's zouden veroorzaken. Dit kunnen risico's zijn voor de volksgezondheid (humaan risico), voor het bodemleven (ecologisch risico) of voor de omgeving (verspreidingsrisico). Op deze 14 locaties is een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Uit deze onderzoeken is gebleken dat op 3 locaties sprake is van een bodemverontreiniging die mogelijk met spoed moet worden gesaneerd. Op de overige locaties bleek óf geen bodemverontreiniging aanwezig te zijn óf een geringe hoeveelheid verontreiniging. Deze locaties worden aangepakt zodra hier aanleiding toe bestaat. Dit kan een herontwikkeling zijn of nieuwbouw op de locatie.

2.2.2 Het saneren dan wel beheersen van de spoedeisende locaties voor 2015

Op dit moment wordt vooral gefocust op locaties met bodemverontreiniging die risico's opleveren en mogelijk met spoed gesaneerd moeten worden. Dit komt voort uit de afspraken die zijn gemaakt in het kader van het 'Convenant Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties', ook wel het Bodemconvenant. Dit Bodemconvenant is in 2009 ondertekend door de toenmalige ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM), van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat (V&W), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen (UWV). In het convenant is vastgelegd dat gemeenten, provincies en waterschappen verantwoordelijk worden voor de aanpak van verontreinigde spoedlocaties, grootschalige grondwaterverontreinigingen en voor de ruimtelijke ontwikkeling van de ondergrond.

Bestuursovereenkomst ISV-3 Bodem

De provincie Zuid-Holland heeft aan de hand van bestuursovereenkomsten met gemeenten afspraken gemaakt over de aanpak van de bodemopgave in het stedelijk gebied. De overeenkomst gaat gepaard met de verdeling van het deelbudget Bodem van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010-2014. 9 februari 2012 heeft het college van burgemeester en wethouders daarom een bestuursovereenkomst ondertekend en € 351.000,- ontvangen voor de aanpak van de 3 locaties. Het betreft de locaties Amaliastraat 32, Jan Steenstraat 18 en de Bourgondischelaan 10-12.

Overeengekomen is dat:

- De gemeente zich inspannt in om voor 1 januari 2013 de 3 spoedeisende locaties op een zodanig informatieniveau te brengen dat een definitief oordeel over de risico's kan worden gegeven.
- De gemeente zich inspannt om alle maatregelen te nemen, die nodig zijn om de humaan spoedeisende locatie Amaliastraat 32 (humaan en verspreiding) uiterlijk 31 december 2015 als gesaneerd dan wel beheerst te bestempelen.
- De gemeente zich inspannt om uiterlijk 31 december 2015 de nodige voorbereidingen te treffen om de sanering dan wel de beheersing van de spoedeisende locaties Bourgondischelaan 10-12 (verspreiding) en Jan Steenstraat 18 (verspreiding) zo spoedig mogelijk na 31 december 2015 mogelijk te maken.

Voor de uitvoering is opdracht verleend aan de DCMR Milieudienst Rijnmond. Uitvoering vindt plaats in goed overleg met de provincie Zuid-Holland.

Rond de locatie Amaliastraat 32 is veel onderzoek uitgevoerd om de omvang van de verontreiniging en de risico's in beeld te brengen. Naast bodemonderzoek hebben er ook onderzoeken plaatsgevonden naar de kwaliteit van de binnenlucht en het drinkwater en de staat van de riolering. Er blijken geen gezondheidsrisico's aanwezig. Een volgende stap is het aanvragen van een beschikking bij de provincie Zuid-Holland op basis van het onderzoek. De provincie legt vast hoe groot de verontreiniging is en op welke termijn een mogelijke sanering moet worden opgepakt. In 2011 hebben de toenmalige bewoners van Amaliastraat 32 een beroep gedaan op de aankoopverplichting uit de Wet Bodembescherming. Eind 2011 is daadwerkelijk overgegaan tot aankoop van de woning. Inmiddels is een huurder gevonden voor het pand, zodat achteruitgang van de woning en de buurt kan worden tegengegaan. De locaties Jan Steenstraat 18 en Bourgondischelaan 10-12 zijn bedrijfslocaties. Hier wordt in 2012 verder onderzoek naar gedaan.

Overige saneringen

In 2011 zijn een vijftal bodemsaneringen uitgevoerd in eigen beheer. Het gaat om twee verontreinigingen met minerale olie. Eén aan de Rijksstraatweg, op de parkeerplaats tegenover het Zwaantje en één aan de Noordstraat. Een verontreiniging met PAK in de oever van de singel langs de Zwaluw. Een asbestverontreiniging op de locatie van een voormalige volkstuin aan de Ringdijk/Industrieweg. En een asbest- en PAK verontreiniging aan de Gieterijstraat. Deze locaties zijn inmiddels weer geschikt voor gebruik conform de functies.

2.2.3 Het actualiseren van de bestaande bodemkwaliteitskaarten en het bodembeleid in 2012 in BAR-verband (Product 2012)

Op 20 maart 2012 zijn de nieuwe Bodemkwaliteitskaart en Bodemfunctiekaart met bijbehorende notities vastgesteld. Voor het verplaatsen van grond binnen de gemeente Ridderkerk is tot nu toe gewerkt met een bodembeheerplan en een bodemkwaliteitskaart. Deze zijn in 2007 vastgesteld. Het Besluit schrijft voor dat deze vijfjaarlijks moeten worden geactualiseerd en dat daarnaast een bodemfunctiekaart vereist is. Omdat de kaarten zijn opgesteld binnen het generieke (landelijke) kader, is het college bevoegd om de kaarten vast te stellen. De kaarten gaan vergezeld van notities waarin is beschreven hoe de kaarten tot stand zijn gekomen en hoe ze kunnen worden gebruikt. Het bodembeheerplan, de bodemkwaliteitskaart en de bodemfunctiekaart zijn aan elkaar gerelateerd. Het bodembeheerplan beschrijft de wijze waarop het verplaatsen van grond plaats kan vinden. De bodemkwaliteitskaart beschrijft de lokale chemische bodemkwaliteit en de bodemfunctiekaart beschrijft het gebruik (landbouw/natuur, wonen en industrie) van de bodem. In de notitie behorend bij de bodemkwaliteitskaart zijn ook een toepassingskaart en een grondstromenmatrix opgenomen. Deze vereenvoudigen het verplaatsen van grond naar andere zones, zowel in Ridderkerk als tussen Ridderkerk en Barendrecht. Op de matrix is in één opslag te zien in welke zone vrijkomende grond kan worden toegepast.

Na vaststelling van de bodemkwaliteitskaart en notitie moet een keuze worden gemaakt tussen generiek en gebiedsspecifiek beleid.

- Wanneer het generieke beleid voldoende ruimte biedt om de gemeentelijke taken uit te voeren dan kunnen de nieuwe kaarten volstaan. Afweging is dan of een bodembeheerplan nog noodzakelijk is.
- Wanneer gebiedsspecifiek beleid nodig is, moeten de kaarten aangepast worden. In dit geval is ook een bodembeheerplan nodig. Omdat dit afwijkt van het generieke beleid, bent u als raad bevoegd om de stukken vast te stellen.

In de loop van 2012 zal dit duidelijk worden. Eind 2012, begin 2013 kunnen dan eventuele nieuwe producten ter vaststelling aan u worden aangeboden.

Helaas heeft Albrandswaard in het voortraject besloten niet aan te sluiten. De kaarten zijn dan ook niet in BAR-verband vastgesteld. Wel samen met de gemeente Barendrecht.

2.2.4 Ontsluiten van bodeminformatie via internet (Product 2011)

In 2011 is de database van het bodeminformatiesysteem Squit aangevuld met ongeveer 400 bodemrapporten. Daarnaast is ook informatie over ondergrondse tanks toegevoegd en zijn veel fouten uit de database gehaald. In 2012 zal de informatie via een internetmodule ontsloten worden. Makelaars, adviesbureaus en burgers kunnen van deze website gebruik maken en zullen hiervan dan ook op de hoogte gesteld worden.

2.2.5 Handhaving van het Besluit Bodemkwaliteit in samenwerking met de DCMR

In het Werkplan met de DCMR Milieudienst Rijnmond is jaarlijks honderd uur ingeruimd voor handhaving in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit. DCMR handhaaft aan de hand van gebiedscontroles. De gemeente wordt frequent bezocht door een handhaver. Naast het constateren van gebreken of overtredingen heeft de gebiedscontrole ook een preventieve werking.

2.2.6 Streven naar maximaal hergebruik van vrijkomende grond

Het vaststellen van de nieuwe bodemkwaliteitskaarten is belangrijk om grond te kunnen hergebruiken. De kaart wordt in de praktijk veel gebruikt bij het verplaatsen van grond. Door de kaart kan grond worden verplaatst zonder van elke partij steeds afzonderlijk de kwaliteit te moeten bepalen. Dit bespaart enorm veel tijd en kosten. Bij het vrijkomen van grond in de gemeente wordt eerst gekeken of het op basis van de bodemkwaliteitskaart ergens anders in de gemeente opnieuw kan worden gebruikt. De grond kan ook worden afgezet in de gemeente Barendrecht als de kwaliteit aansluit. Dit geldt ook andersom voor grond uit Barendrecht. Op deze manier wordt gestreefd naar een gesloten grondbalans.

2.2.7 De vervuiler betaalt indien mogelijk

Zowel bij calamiteiten (bijv. een bodemverontreiniging door een oliespoor) als bij verontreinigde locaties is dit het uitgangspunt. Bij de recente saneringen is daadwerkelijk kostenverhaal niet nodig gebleken. Wel wordt zoveel mogelijk aangestuurd op saneren door de markt. Bij een ontwikkeling liggen de kosten van een bodemsanering altijd bij de initiatiefnemer/eigenaar indien mogelijk.

2.3 Lucht

2.3.1 Uitvoeren acties Actieplan Luchtkwaliteit 2011-2014 (Product 2011 t/m 2014)

Eind 2011 zijn 2 acties uit het actieplan Lucht uitgevoerd. De eerste actie was maatregel nummer 6: groenzones als scherm en/of filter. Het onderzoeksbureau Alterra heeft voor deze maatregel het volgende onderzoek uitgevoerd: 'groen voor lucht'. In dit onderzoek worden mogelijke maatregelen genoemd die genomen kunnen worden om de luchtkwaliteit te verbeteren door het aanbrengen van meer groen. Dit rapport moet echter nog officieel worden vastgesteld.

Een 2^e actie die reeds is uitgevoerd is maatregel nummer 4: 'schoon eigen wagenpark'. Er zijn vier elektrische auto's aangeschaft waarvan er twee al gebruikt worden. Vanuit het actieplan is hiervoor een bedrag van € 10.000 beschikbaar gesteld.

2.3.2. Ministerie van I en M wijzen op haar verantwoordelijkheid

Eind vorig jaar (oktober 2011) is er een raadsdelegatie afgereisd met wethouder den Ouden naar het ministerie van Infrastructuur & Milieu. Zij hadden daar een ontmoeting met de directeur Wegen en Verkeersveiligheid, mevrouw Blom. Tijdens deze ontmoeting zijn de zorgen van de Gemeente Ridderkerk geuit als het gaat om de leefbaarheid naast de rijkswegen. Vooral de geluidsoverlast en luchtkwaliteit kwamen daarbij aan de orde. De zorgen van Ridderkerk zijn gehoord, voor 1 januari 2015 zal er, in het kader van het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), een 340 meter lang scherm worden geplaatst vanaf het Populierenviaduct naar de Ridderster.

2.3.3 Overleg Waterschap downgraden Rotterdamse weg

Er is nog geen overleg met het waterschap geweest over dit onderwerp.

2.3.4 Plaatsen van groen ter verbetering van de luchtkwaliteit

Zie voor de verantwoording par. 2.3.1.

2.3.5 Monitoren gebruik laadpalen

Sinds 20 mei 2011 zijn in Ridderkerk de eerste oplaadpunten geplaatst. Dat zijn de volgende openbare punten met tussen haakjes het verbruik per paal in kWh:

1. Sportlaan 8 (1,722)
2. Frans Halsstraat 19 (3,154)
3. PC Hoofdstraat 10 (2,043)
4. Houtzaagmolen (22,179)
5. Amerstraat 1 (5,113)

Het verbruik van bovenstaande palen blijft sterk achter bij de oplaadpalen die door particulieren zijn aangevraagd. De parkeerplaatsen bedoeld voor het opladen zijn ook vaak bezet door 'gewone' auto's. Voor het stimuleren van elektrisch rijden kan het een optie zijn om de parkeerplekken voor de openbare palen te veranderen naar handhaafbare parkeerplekken (alleen te parkeren voor elektrische voertuigen).

De volgende punten zijn aangevraagd door inwoners van Ridderkerk die een elektrische auto hebben:

6. De Schans 40 (1,064)
7. Strevelszicht 3 (1019,832)
8. Vlasstraat 7 (1615,663)
9. Zalm 13 (1499,598)
10. Ringdijk 434 (nog geen verbruikgegevens)

2.4 Geluid

2.4.1 Wijzen ministerie I en M op noodzaak schermen

Zie voor de verantwoording par. 2.3.2.

2.4.2 Aandringen op stil asfalt Rotterdamse weg bij Waterschap Hollandse Delta

Er is nog geen overleg met het Waterschap geweest over dit onderwerp.

2.4.3 Uitvoeren acties actieplan Geluid

Er wordt in 2013 een nieuw actieplan Geluid gemaakt. Niet uitgevoerde acties zullen hierin terugkomen.

2.4.4 Saneringsprogramma A-lijst woningen (Product 2011)

In 2010 is het derde tijdvak van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV3) ingegaan. Dit derde tijdvak beslaat de periode 2010 - 2014. De gemeente Ridderkerk heeft van de provincie Zuid-Holland de ISV3-gelden toegekend gekregen voor de uitvoering van de taak 'het saneren van woningen met een te hoge geluidsbelasting op de gevel door wegverkeer'.

Woningen die voor sanering in aanmerking komen, moeten op de zogenaamde A-lijst staan. Er staan momenteel 28 woningen in Ridderkerk op de A-lijst, waarvan 2 woningen in een 30 km zone.

Met de provincie is met betrekking tot het besteden van de subsidie overeengekomen:

- Afspraak 1: De gemeente voert een saneringsprogramma voor de woning op de gemeentelijke A-lijst uit door in de periode 1 januari 2010 tot en met 31 december 2014 14 woningen van de A-lijst af te voeren door deze woningen te saneren of door gebruik te maken van de procedures ingevolge de Wet geluidhinder;
- Afspraak 2: De gemeente voert een onderzoeksprogramma voor 2 woningen op de gemeentelijke A-lijst in een 30 km zone uit om de geluidsbelasting te bepalen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek besluit de gemeente of zij de eigenaren een financiële tegemoetkoming wil bieden. Ongeacht welk besluit de gemeente neemt, zet de gemeente alle noodzakelijke stappen om deze woningen van de A-lijst af te voeren.

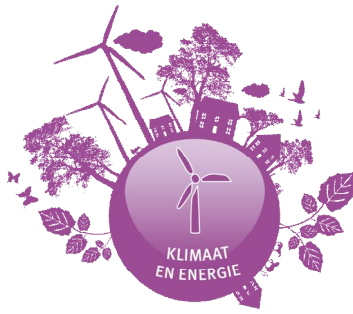
Er wordt nu nog gewerkt aan de berekeningen voor de gevelbelasting. Het wachten is nog op verkeersgegevens van de IJsselmondse knoop.

2.4.5 Opstellen Geluidbelastingkaarten (Product 2012)

Door het te laat aanleveren van gegevens door Rijkswaterstaat en Prorail aangaande de snelwegen en spoorwegen heeft het opstellen van de Geluidbelastingkaarten (GBK) vertraging opgelopen. Hierdoor kunnen ze niet in de raad van juni worden aangeboden. De verwachting is dat dit wel kan in de tweede helft van 2012. Op de GBK is te zien wat de geluidbelasting is op de gevels van woningen in Ridderkerk. Aan de hand van het aantal geluidsgehinderden zal het actieplan Geluid in 2013 worden opgesteld.

2.4.6. Rapport geluidsmetingen DCMR (Product 2012)

Het rapport van de DCMR wordt opgesteld wanneer de geluidmetingen op alle locaties zijn afgerond. Op dit moment zijn op 8 locaties metingen uitgevoerd. De bevindingen tot nu toe: er is een vrij hoge geluidbelasting in Ridderkerk. Naar verwachting kan het rapport pas na de zomervakantie worden opgesteld. De resultaten worden vergeleken met de GBK om te zien wat het verschil is tussen het berekenen van de geluidbelasting (GBK) en het meten van de geluidbelasting (meetpost DCMR).

2.5 Klimaat & Energie

2.5.1 Uitvoeren Regionale Klimaatagenda

Het project wat de Gemeente Ridderkerk uitvoert in het kader van de Klimaatagenda is het project 'Energie in de prestatieafspraken met woningcorporaties'.

In maart 2012 heeft de projectgroep een inventarisatie gehouden onder regiogemeenten naar de status van energieafspraken met woningcorporaties. Uit de inventarisatie blijkt dat 9 regiogemeenten energieafspraken met de woningcorporaties hebben gemaakt en 6 regiogemeenten dat nog zullen moeten doen. Van de regiogemeenten die nog geen energieafspraken hebben gemaakt geven allen aan dit in 2012 ook daadwerkelijk van plan te zijn. Meer dan de helft van de regiogemeenten overschrijdt daarmee wel de gestelde termijn van zes weken uit de woningmarktafspraken om tot energieafspraken te komen.

Van de regiogemeenten die energieafspraken hebben gemaakt, gaat het in de meeste gevallen om de strategische afspraken op hoofdlijnen. Hierbij is in de meeste gevallen de ambitie uit de woningmarktafspraken van gemiddeld 2% CO₂ besparing per jaar overgenomen. Enkele regiogemeente zijn niet verder dan een intentie verklaring gekomen om bovenstaande ambitie te bereiken als gevolg van de opstelling van de corporatie. 3 regiogemeenten geven aan bij de uitwerking van de energieafspraken ondersteuning vanuit het samenwerkingsproject te kunnen gebruiken. Het samenwerkingsproject zal de ondersteuning op maat bij het vormgeven en uitwerken van de prestatieafspraken door een externe partij in 2012 daarom continueren. Daarnaast wordt in de zomer 2012 een energiearmoede onderzoek uitgevoerd om gemeenten te helpen bij het stellen van prioriteiten in de uitvoering van de energieafspraken. En er zullen vanuit het oogpunt van kennisuitwisseling een aantal 'Gluren bij de Buren' activiteiten worden georganiseerd waarbij ambtenaren en medewerkers van de woningcorporaties ervaringen uitwisselen over voorbeeldprojecten in de stadsregio.

De Regionale Klimaatagenda loopt nog door tot eind 2012. Op dit moment wordt hard gewerkt aan een mogelijk vervolg van deze agenda. Dit wordt bemoeilijkt door 2 factoren: 1. De stadsregio (nu trekker van de klimaatagenda) houdt op te bestaan. 2. Er zal geen nieuwe SLOK subsidie beschikbaar komen voor het uitvoeren van de acties. Er is nog geen duidelijkheid over de toekomst van de klimaatagenda.

Energiemarkt

Op donderdag 11 november 2011 was er in de hal van het gemeentehuis Ridderkerk een energiemarkt. De gemeente wilde hiermee voor de tweede maal huurders en particuliere huizenbezitters en de aanbieders van energiezuinige maatregelen aan de woning in contact brengen. De belangstelling op deze tweede energiemarkt was beduidend minder (ca. 40 personen) in vergelijking met de eerste energieavond op 25 januari 2011 in het NME-Centrum (160 personen). Deze eerste avond werd gehouden in het kader van het Energieloket, een van de initiatieven van de Klimaatagenda van de Stadsregio. De avond in november was op eigen initiatief van de gemeente. Ondanks de inspanningen vooraf om een goed product (de energiemarkt) neer te zetten en op diverse wijzen publiciteit hiervoor te voeren, viel het resultaat wat tegen. Risico is dat de inwoners 'informatiemoe' worden. De eerste energieavond was halverwege het stookseizoen. De tweede energieavond aan het begin van het stookseizoen direct daarop volgend. Het idee is dat dit te snel op elkaar was. Dit blijkt ook uit de gehouden bezoekersenquête. Een groot deel van de bezoekers gaf aan voorkeur te hebben voor een tweejaarlijkse informatiemarkt/avond over energieverbruik. Dat zou betekenen dat we in Ridderkerk aan het begin van of tijdens stookseizoen 2013-2014 weer een energieavond houden.

2.5.2 Streven naar Klimaatneutrale gemeente

Er worden op dit moment alleen acties uitgevoerd in het kader van de Regionale Klimaatagenda. Het streven naar een duurzame gemeente hoort daar (nog) niet bij.

2.5.3 Stimuleren duurzame energie

Hier is nog geen actie op ondernomen.

2.5.4 Opstellen beleid windenergie (Product 2012)

Er wordt op dit moment gewerkt aan een notitie wind- en zonne-energie voor de Gemeente Ridderkerk.

2.5.5 Maken CO₂ Footprint (Product 2012 en 2014)

Door onvoldoende gegevens is het niet mogelijk gebleken een Footprint te maken van enige betekenis. In samenwerking met de Stadsregio en Agentschap NL wordt gewerkt aan het verkrijgen van meer gegevens (voornamelijk van de netbeheerder Stedin).

2.5.6 Inventarisatie Groene Daken

Er is nog geen inventarisatie gedaan naar de mogelijkheid van groene daken.

2.5.7 Monitoring duurzame inrichting bedrijventerreinen

Bedrijventerrein Cornelisland wordt duurzaam ingericht. In samenwerking met Stichting Stimular wordt gewerkt aan een subsidieprotocol waarmee bedrijven die investeren in duurzame maatregelen subsidie kunnen krijgen van de gemeente.

2.6 Externe Veiligheid

2.6.1 Beheersen Externe Veiligheidsrisico's

Het beheersen van de risico's die te maken hebben met externe veiligheid gebeurt door een strikte periodieke handhaving en het waar nodig vernieuwen van bestaande milieuvergunningen, een goede toetsing bij ruimtelijke ontwikkelingen aan de hand van landelijk en gemeentelijk beleid. Deze punten worden uitgewerkt in de hiernavolgende paragrafen. Twee specifieke punten worden toegelicht: Ridderhaven en Omleidingsroute Noordtunnel.

Ridderhaven

Op het bedrijvencomplex Ridderhaven worden gevaarlijke stoffen op- en overgeslagen. Onlangs is voor dit complex een nieuwe milieuvergunning afgegeven. In deze vergunning zijn modernere voorschriften opgenomen over (brand)veiligheid. Daarnaast zijn de brandwerende voorzieningen verbeterd en is een verbeterd certificaat verkregen voor brandmeld- en brandblusinstallaties. De constructie van het gebouw is nog een blijvend aandachtspunt. Er wordt een monitoringssysteem opgezet om de staat van de constructie in de gaten te houden.

Omleidingsroute Noordtunnel

In de Visie Externe Veiligheid is aangegeven dat enkele woningen aan de Pruimendijk een knelpunt vormen bij het transport van gevaarlijke stoffen over de omleidingsroute Noordtunnel (N915). De woningen liggen binnen de veiligheidszone van de transportas. De omleidingsroute over de Alblasserdamsebrug wordt gebruikt omdat er geen gevaarlijke stoffen door de Noordtunnel mogen. Met Rijkswaterstaat is overeengekomen dat het knelpunt in 2012 of 2013 (afhankelijk van de planning van Rijkswaterstaat) wordt opgelost door het toepassen van snelheidverlagende maatregelen. Door het verlagen van de snelheid wordt het effect bij een aanrijding kleiner en daardoor wordt ook de veiligheidscontour kleiner.

2.6.2 Toetsen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen op externe veiligheidsnormen

Alle nieuwe ontwikkelingen worden getoetst op het aspect externe veiligheid. Dit betreft zowel de toetsing van een nieuw bestemmingsplan of wijzigingsplan als een nieuwe ontwikkeling binnen een bestaand bestemmingsplan. Daarnaast wordt de ontwikkeling getoetst aan het advies van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Waarbij met name wordt gekeken naar het aanbod van hulpverlening en naar de zelfredzaamheid.

In de Visie Externe Veiligheid is gekeken naar het plaatsgebonden risico en is een groepsrisicoberekening gemaakt voor de huidige situatie. Er is ook gekeken naar de gevolgen van een toename van het aantal personen als gevolg van geplande ruimtelijke ontwikkelingen. Dit heeft geen nieuwe knelpunten opgeleverd.

Wanneer een specifiek project toch een toename van het risico oplevert, worden aanvullende maatregelen gevraagd.

2.6.3 Opstellen Externe Veiligheidsvisie (Product 2011)

In november 2011 is de Visie Externe Veiligheid vastgesteld door de gemeenteraad. Het opstellen van de Visie is een samenwerking geweest tussen de DCMR, de VRR en de gemeente. De Visie blijkt een erg praktisch instrument bij het beoordelen van risicosituaties bij nieuwe ontwikkelingen. De kracht is dat al in een vroeg stadium van een ontwikkeling zinnige informatie kan worden gegeven over het aspect Externe Veiligheid. Meteen kan worden aangegeven waar de risicobronnen zich bevinden en hoe groot de risicocontouren zijn van de bronnen. Na toetsing aan de beleidsuitgangspunten uit de Visie kan een goed advies worden gegeven over de ontwikkeling.

Eén van de doelen uit de Visie is om een publieksfolder op te stellen over het onderwerp en deze breed te verspreiden. De folder is opgesteld en verspreid onder de inwoners van Ridderkerk. In de folder wordt op een integrale manier gewezen op de risico's in de omgeving en verwijst naar informatiebronnen die de zelfredzaamheid verhogen. De folder is ook toegezonden aan bestuur en relevante participanten (als Beleidsplatform Natuur, Milieu & Duurzaamheid, RBOI, DCMR en VRR) en kan worden gebruikt voor nieuwe inwoners en ontwikkelaars.

2.6.4 Anticiperen bij rampbestrijding

Externe Veiligheid en rampenbestrijding zijn nauw met elkaar verweven. Met de uitvoering van externe veiligheidsbeleid wordt getracht de gevolgen van een incident zo beperkt mogelijk te houden. Door aan de voorkant van het proces goed na te denken over de situering van risicobronnen en kwetsbare objecten kan het effect van een incident zo klein mogelijk worden gehouden.

Anderzijds is de inventarisatie van risicobronnen uit de Visie externe veiligheid van belang wanneer een incident of ramp plaatsvindt. De kaarten maken meteen inzichtelijk of er in de omgeving van de plaats van het incident nog andere risicobronnen aanwezig zijn en wat het effect kan zijn als ook deze risicobron bij het incident betrokken raakt.

De kaarten zijn toegevoegd aan het Regionaal Crisisplan - Draaiboek Milieubeheer en worden in 2012 ook aan alle medewerkers van de gemeente Ridderkerk beschikbaar gesteld via Geoweb (de GIS-applicatie van de gemeente).

2.7 Natuur- & Milieu Educatie

2.7.1 Europese mobiliteitsweek, Groene Voetstappen en Fietsen Scoort

Van 12 t/m 16 september 2011 deed Ridderkerk mee met de Europese Mobiliteitsweek met drie acties:

Groene Voetstappen

Groene Voetstappen: een week lang naar school met de step, lopend of met de fiets. De ouders werden verzocht de auto te laten staan. In het verlengde hiervan werden alle inwoners via het Gemeentejournaal en internet gevraagd solidair te zijn met de kinderen voor een beter klimaat. 10 basisscholen met 2000 kinderen deden mee.

Wethouder Arie den Ouden sloot de actie af op CBS De Klimop in Rijsoord. Twee leerlingen van deze school hebben op 28 november Ridderkerk vertegenwoordigd op de Kinderklimaatop in Den Haag. Ze hebben daar de verzamelde Ridderkerkse Groene Voetstappen, 9519 stuks, aangeboden aan de Nederlandse vertegenwoordiger die in december naar de VN Klimaatop in Zuid-Afrika is geweest. De kinderen uit Ridderkerk bedachten samen met andere kinderen de Gouden Tip: een stappenplan voor lessen in de natuur. Het aantal scholen dat aan deze actie meedoet loopt elk jaar op. Ook in 2012 staat Groene Voetstappen op het programma.

Fietsen Scoort

Negen collega's die regelmatig fietsen van huis naar hun werk bij de gemeente Ridderkerk hebben zich in 2011 in de Europese Mobiliteitsweek aangemeld voor Fietsen Scoort! Dat bracht het aantal Ridderkerkse deelnemers van 26 naar 35. Hiermee staan we in de provincie Zuid-Holland aan de top als het gaat over het aantal werknemers per gemeenten die meedoen. Gemeente Nieuwkoop staat op de 2^e plaats met 18 deelnemers, Hendrik-Ido-Ambacht is 3^e met 8 deelnemers. Tòt de Europese Mobiliteitsweek fietsten de Ridderkerkers dit jaar een dikke 25.000 km weg.

Fietsen Scoort loopt het hele jaar door: de werknemers kunnen zich op ieder moment aanmelden. Ook als men "maar" 2 kilometer van het werk woont. Over een heel jaar genomen fietst men toch een behoorlijk aantal kilometers, dus meedoen is de moeite waard! In 2011 is voor sponsordoelen € 388,71 bij elkaar gefietst (Ridderkerk sponsort € 0,01 per woon-werkkilometer).

Band op Spanning

Op woensdag 14 september 2011 konden autobezitters gratis de bandenspanning van hun auto laten controleren op de parkeerplaats aan de Frans Halsstraat in het centrum. De gemeente bood deze service aan omdat de week ervoor in het teken stond van duurzaam vervoer tijdens de Europese Mobiliteitsweek.

Er was een grote opkomst. In totaal hebben de medewerkers van Band op Spanning 115 auto's gecontroleerd. Er waren 76 auto's met minstens één band onderspanning. Dit is met 70% een stuk hoger dan het landelijk gemiddelde (60%).

Het ging de gemeente vooral om de milieuwinst: vermindering van CO₂-uitstoot. In totaal zorgen deze auto's bij de juiste bandenspanning voor 2,6 ton minder CO₂-uitstoot (berekend over een periode van 3 maanden). Tot de positieve resultaten behoort ook de bijdrage aan brandstofbesparing en vermindering van bandenslijtage, wat een financiële besparing van meer dan € 2.500,- oplevert. Dit is maar liefst € 22,50 per auto (per 3 maanden). Als de service elk kwartaal wordt uitgevoerd, dan kunnen de financiële besparingen oplopen tot meer dan € 10.000,- (circa € 90,- per auto) op jaarbasis.

Wethouder Arie den Ouden, die zich door de medewerkers van Band op Spanning ter plekke liet voorlichten, adviseerde: "Laat elke drie maanden uw bandenspanning controleren". Ook bedankt hij de autobezitters die meededen aan deze actie. Veel mensen kwamen speciaal voor deze actie naar

de parkeerplaats, omdat ze de aankondiging in de plaatselijke krant hadden gelezen. Band op Spanning komt terug in 2012.

2.7.2 Nacht van de Nacht

Op zaterdag 29 oktober 2011 deed Ridderkerk mee aan de jaarlijkse Nacht van de Nacht. Een vijftigtal bezoekers woonden een informatieavond bij over het belang van het donker voor mens en dier. Wethouder Arie den Ouden sprak namens de gemeente Ridderkerk. Presentaties over het sterrenstelsel, over nachtdieren en uilen maakten deel uit van het programma. Helaas werkte het weer niet mee zodat de opgestelde telescopen geen planeten of sterren konden laten zien. Deze kon men binnen bewonderen via de schilderijenserie Fascinerend Heelal van de heer E. van der Padt uit Ridderkerk. Het verduisteren van gemeentelijke gebouwen zoals het gemeentehuis was niet te realiseren. Er was een theateruitvoering in het Plein waardoor de rechterhelft van het gebouw in bedrijf was. In het gemeentedeel brandde alleen de nachtverlichting. Deze activiteit wordt in 2012 ook weer gehouden. Het is een samenwerking tussen de Natuurvereniging Ridderkerk en de gemeente.

2.7.3 Klimaatstraatfeest

Ridderkerk was een van de Gouden Ster Gemeenten van het Klimaatstraatfeest 2011. 25 straten deden mee, echter de meeste maar met één deelnemer. Er zijn met moeite 10 klimaatstraatfeestpakketten aan de deelnemers uitgereikt. Omdat de Kerkweg één van de twee straten in Ridderkerk was met twee deelnemers viel deze straat in de prijzen met een Klimaatstraatfeest. Van samenwerking kwam het echter niet in de straat waardoor er zover wij weten, geen Klimaatstraatfeest is geweest in Ridderkerk. Voor het seizoen 2011-2012 is besloten om geen Gouden Ster Gemeente te zijn, echter wel in de communicatie richting burgers het belang van energiezuinige maatregelen aan de woning te stimuleren.

Artikelen over Energieverbruik in de Combinatie

Rondom de eerste energieavond in 2011 (zie ook par. 2.5.1.) zijn artikelen geplaatst over Spouwmuurisolatie, Energieloket, Energiewijzer en Subsidiewijzer. Eind november plaatsen we jaarlijks een artikel over hoe men energiezuinig kan zijn in de decembermaand. Deze informatie is dan ook in de Etalage te verkrijgen.

2.7.4 Stooktabel (stookseizoen 2011-2012)

De actie Stooktabel is tijdens dit stookseizoen hoofdzakelijk digitaal aangeboden. De inwoners konden op de computer wekelijks hun gas- en elektriciteitsverbruik bijhouden. Omdat we na het vorige stookseizoen de indruk hadden dat de meeste mensen hun standenkaart via de website downloaden, hebben we hiervoor gekozen. Inwoners zonder computer en die toch de voorkeur gaven aan een kaart, konden deze in de hal van het gemeentehuis kosteloos ophalen. Hiervan is door circa 60 personen gebruik gemaakt. Gezien de reacties merken we dat deze actie voet aan wal krijgt in Ridderkerk en steeds meer mensen actief hun energieverbruik bijhouden.

2.7.5 Vuurwerkvoorlichting

In december 2011 zijn alle basisscholen en de twee middelbare scholen benaderd met informatie over vuurwerk en milieu. In het Gemeentejournaal verscheen een serie van vier artikelen over de schade van vuurwerk voor het milieu en over het opruimen van vuurwerk. Voor het eerst hebben we via de vuurwerkverkooppunten vuurwerkafvalzakken verspreid. Ook scholen, jeugdsozen en wijkcentra zijn benaderd met vuurwerkopruizakken. Na de jaarwisseling is door het onderhoudsteam van Beheer en Uitvoering een extra ophaalronde gehouden om al deze zakken op te halen. Deze actie was een succes en voor herhaling vatbaar. De vuurwerkvoorlichtingscampagne wordt elk jaar gecombineerd met de Kerstbomeninzamelactie na de jaarwisseling.

2.7.6 Warme truiendag

Het was de bedoeling om op vrijdag 10 februari 2012 mee te doen met de landelijke Warme truiendag: de scholen enthousiast maken om op die dag de verwarming een graadje lager te zetten om de CO₂-uitstoot te verminderen. Ondanks de kleurwedstrijd voor de lagere klassen en de "Ontwerp je eigen trui" actie voor de bovenbouw reageerden van alle scholen die werden uitgenodigd, er drie: twee scholen hadden in deze winter al een keer in de kou gezeten door uitval van de verwarming en wilden dit de kinderen niet nog een keer aandoen, één school was enthousiast (deed al eerder mee op eigen initiatief). De voorbereidingen voor de voorbeeldactie binnen het gemeentehuis om de vergaderingen van de raadscommissies op donderdagavond 9 februari 2012 te vragen hiermee solidair te zijn en ook

met een dikke sjaal om te willen vergadering en aansluitend de medewerkers op vrijdag dit ook voor te stellen, werden stopgezet. Deze actie is niet voor herhaling vatbaar.

2.7.7 Milieuweken

De Milieuweken zijn in 2011 voor de tiende keer gehouden. In het NME-Centrum zijn alle groepen 6 van de basisscholen ontvangen van maandag 9 mei t/m woensdag 25 mei 2011. Het thema was: "Duurzame Energie". 450 kinderen volgden een les over dit onderwerp, ze speelden een Levend Ganzenbord op het veld met natuur- en milieuonderwerpen en ze brachten een bezoek aan de tentoonstelling "Hé-Wattje!" met een vragenboekje. Vier scholen konden helaas dit jaar niet meedoen wegens een te druk schoolprogramma of verhuizing.

De Natuurvereniging Ridderkerk maakte ook deze editie van de Milieuweken weer mogelijk door de belangeloze inzet van 30 vrijwilligers waarvan er 5 zelfs drie weken lang dagelijks aanwezig waren.

De Milieuweken 2012 zijn van 21 t/m 25 mei en van 4 t/m 15 juni 2012. Het thema is: "Hoe schoon is de lucht?" in het kader van de uitvoering van het Actieplan Luchtkwaliteit (zie ook par. 2.3.1).

3. Aanvullende projecten

Ter aanvulling op de doelen als gesteld in het Milieuprogramma, is ook invulling gegeven aan de motie 2009-142. Deze motie is bedoeld om een serieuze impuls te geven aan de verbetering van de leefomgeving van de inwoners van Ridderkerk en de invloed van de inwoners hierop.

3.1 Motie 2009-142

Met motie 2009-142 wordt door de gemeenteraad verzocht om in alle toekomstige uitwerkingen van de verschillende thema's en plannen uit de structuurvisie de verbetering van de milieukwaliteit expliciet en herkenbaar op te nemen. Uit de geest van de motie blijkt verder dat het van belang is om de burger via de daarvoor bedoelde platforms meer te betrekken bij de milieuthema's van de verschillende plannen. Onderstaand een greep uit de initiatieven waarmee hier invulling aan wordt gegeven:

- Zoals in bovenstaand hoofdstuk beschreven zijn het afgelopen jaar veel beleidsstukken en actieplannen opgesteld op milieugebied. Bij de totstandkoming van deze plannen zijn het Beleidsplatform Natuur, Milieu & Duurzaamheid en de Werkgroep Lucht & Geluid van Wijk West actief betrokken. Het gaat dan met name om de totstandkoming van het Milieuprogramma zelf, het Actieplan Luchtkwaliteit, de Visie Externe Veiligheid en de Bodemkwaliteitskaarten. Ook bij de nog op te stellen stukken zullen de platforms betrokken worden. Uit reacties van de verschillende platforms blijkt dat de mogelijkheid tot inspraak en de manier waarop dit gebeurt gewaardeerd wordt.
- In de Woningmarktafspraken tussen de regiogemeenten en de Stadsregio Rotterdam is een energieparagraaf opgenomen.
- In de Prestatieafspraken tussen gemeente Ridderkerk en Woonvisie zijn afspraken gemaakt over het terugdringen van CO₂.
- Voor Cornelisland wordt nadrukkelijk gezocht naar manieren om de ontwikkeling zo duurzaam mogelijk te maken. Op dit moment vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheid om een duurzaamheidssubsidie te verstrekken voor de bouw van een pand, op basis van een door het te vestigen bedrijf verplicht in te vullen scan (Kansen bij Verkassen).
- Bij de ontwikkeling van de locatie Schram & Van Beek wordt nadrukkelijk ingezet op het toepassen van maatregelen om de veiligheid van de burgers te verhogen.
- Bij veel ruimtelijke ontwikkelingen wordt ingezet op een zo laag mogelijke geluidsbelasting, indien kostenefficiënt.

Bijlage 1 - Lijst met relevante documenten

In de verantwoording wordt op meerdere plaatsen aangegeven dat niet alle relevante documenten kunnen worden toegevoegd, omdat anders een onwerkbaar en onleesbaar stuk ontstaat. Daarom is gekozen voor een opsomming van deze documenten in een bijlage. De documenten op deze lijst zijn in te zien bij de afdeling Sturing en Beleid – team Ruimtelijk & Economisch Beleid. Tevens zijn een groot aantal document digitaal opvraagbaar (D). Onderstaand is een opsomming gegeven van deze relevante documenten, gecategoriseerd op milieuthema.

Algemeen

- Milieuprogramma 2011-2014 D
- Werkplan DCMR 2011 & 2012 D

Bodem

- Bodemkwaliteitskaarten D
- Handhavingsverslagen bodem door DCMR (Besluit Bodemkwaliteit)

Lucht

- Regionaal Actieprogramma Lucht D
- Actieplan Luchtkwaliteit 2011 - 2014 D
- Rapportages meetpunt luchtkwaliteit Hogeweg (metingen) D
- Jaarrapportages luchtkwaliteit (berekeningen) D

Geluid

- Geluidbelastingkaarten D
- Geluidactieplan 2008 - 2013 D

Klimaat & Energie

- Plan van aanpak Regionale Klimaatagenda 2008-2012 D
en bijbehorende rapportages en verslagen

Externe Veiligheid

- Visie Externe Veiligheid D
- Route gevaarlijke stoffen D
- Aanvraagformulier ontheffing route gevaarlijk stoffen D
- Risicokaart Provincie Zuid-Holland alleen D

Natuur- & Milieu Educatie

- Materiaal Milieucommunicatie